

**Objaśnienia zmian wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej
Gminy Pyrzyce
na lata 2022 – 2030**

Wieloletnia Prognoza Finansowa (zwana dalej WPF) obejmuje - zgodnie z art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych - *zwanej dalej ufp* - okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. Okres objęty prognozą nie może być jednak krótszy niż:

- prognoza długu sporządzona na lata, w których zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania zgodnie z art. 227 ust. 2 ufp,
- okres, na który przyjęto limity wydatków na przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ufp.

Konstruując Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Pyrzyce na lata 2022-2030 sporządzono w oparciu o:

- „Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw”,
- „Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego”,
- Rozporządzenie Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z dnia 10 sierpnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego z dnia 10 stycznia 2013 r.,

oraz uwzględniono:

- najdłużej realizowane zadanie pn. „Poprawa jakości i efektywności oświetlenia ulicznego – oszczędność energii” (spłata zobowiązań zaliczana do tytułu dłużnego) finansowane do roku 2025, w związku z czym limity wydatków na przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ufp, zostały określone do 2025 roku.

Zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są do sporządzania prognozy kwoty długu, stanowiącą część wieloletniej prognozy finansowej, na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania. Zatem lata 2022-2030 uwzględniają prognozę kwoty długu na okres spłat zobowiązań aktualnie występujących. Wprowadzanie do budżetu Gminy nowych zadań bez świadomego wskazania źródeł finansowania spłaty zobowiązań spowodowanych tymi przedsięwzięciami doprowadzi do zakłócenia realności WPF. Niezmiennie istnieje konieczność bieżącego monitorowania wydatków bieżących. Jest to niezbędny warunek zachowania obowiązujących relacji wskaźnikowych. Prognozowane dochody i wydatki oraz przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu, a także spłatą długu opierają się na przewidywaniach, co do przyszłych warunków działania gminy, a nie na informacjach pewnych. Realistyczność WPF będzie zależała od wielu czynników, które można podzielić na dwie kategorie: czynniki wewnętrzne to przede wszystkim polityka finansowa gminy i czynniki zewnętrzne to przede wszystkim: przebieg procesów gospodarczych w kraju (stopa bezrobocia, inflacja, poziom PKB, oprocentowanie kredytów bankowych itd.) regulacje prawne

obowiązujące samorządy (w tym: stabilność prawa w zakresie gwarantowanych dochodów JST oraz adekwatność tych dochodów w stosunku do wyznaczonych ustawowo zadań, limity zadłużenia, limity wydatków na obsługę długu, zmiany stawek podatku VAT i inne), lokalne potrzeby społeczne i uwarunkowania gospodarcze regionu.

Analiza wielkości budżetowych umożliwia ocenę możliwości inwestycyjnych i zdolności kredytowej jednostki. Prognoza została opracowana na podstawie realizowanych zadań. WPF ma charakter planu kroczącego, corocznie aktualizowanego. Założenia prognostyczne są ustalane na podstawie kształtowania się sytuacji finansowej w ostatnich trzech latach.

WPF została opracowana zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych w formie uchwały Rady Miejskiej w Pyrzycach posiadającej 3 załączniki:

załącznik Nr 1 – zawiera podstawowe dane przyjęte do wieloletniej prognozy finansowej, w tym źródła sfinansowania deficytu lub przeznaczenie nadwyżki budżetowej, prognozę kwoty długu i sposób jego sfinansowania w latach 2022-2030 oraz informację o relacji, o której mowa w art. 243 ufp,

załącznik Nr 2 – stanowią niniejsze objaśnienia wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej,

załącznik Nr 3 – zawiera zestawienie limitów wydatków budżetu oraz limitów zobowiązań na planowane i realizowane przedsięwzięcia wieloletnie,

Wartości przyjęte w WPF i w budżecie Gminy Pyrzyce na 2022 rok są spójne w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu Gminy stosownie do wymogów art. 229 ufp. Ponadto zachowano spójność pomiędzy dokumentami w zakresie planowanych na 2022 rok dochodów i wydatków.

Przedział czasowy 2022-2030 stwarza ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie, zarówno dochodów i wydatków, jak też relacji długu do dochodów. Stąd wieloletnia prognoza finansowa podlega ciągłej analizie i w miarę potrzeb będzie nowelizowana stosownie do uchwał budżetowych na kolejne lata. Przed przystąpieniem do opracowania WPF zapoznano się z wytycznymi dotyczącymi założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego zaktualizowanymi w 2021 roku. Przystępując do pracy nad niniejszym dokumentem założono 100% zgodność ze wskazanymi w wytycznych wielkościami obejmującymi lata 2022-2030, uwzględniając w szczególności wskazane PKB (wskaźnik wzrostu produktu krajowego brutto) i CPI (wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych) oraz wskaźnik wzrostu wynagrodzeń. Rzeczywiste wielkości ujęte w WPF skorygowano jednak (w celu zbilansowania budżetów lat przyszłych) w oparciu o dane historyczne, założenia, prognozy i kalkulacje specyficzne dla Gminy Pyrzyce przyjmując wskaźnik wzrostu o 2% od 2024 roku. Dynamika wzrostu zarówno dochodów jak i wydatków – w przypadku Gminy Pyrzyce – w rzeczywistości bywa nieznacznie odmienna niż zawarta w wyżej wymienionych wytycznych - choć również systematycznie, w umiarkowany i charakterystyczny dla gminy sposób wykazuje tendencję wzrostową.

Prognozowane dochody i wydatki oraz przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu, a także spłatą długu opierają się na przewidywaniach, co do przyszłych warunków działania Gminy, a nie na informacjach pewnych.

Nadal szczególnym zagrożeniem potęgującym niepewność finansów publicznych w obecnym okresie, w tym wpływającym na procesy decyzyjne jest kryzys wywołany pandemią COVID-19 związana z tym konieczność zmierzenia się z szeregiem dotychczas nieznanymi wyzwaniami oraz niepewność wynikająca ze zmiany Ustawy o dochodach j.s.t oraz innych ustaw m.in.: wprowadza nową część subwencji ogólnej tj. część rozwojową, określa nowe zasady ustalania kwot udziałów JST we

wpływach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych, opierając je na prognozach tych wpływów, czasowo uelastycznia reguły fiskalne określone w ustawie o finansach publicznych w odniesieniu do JST, tworzy podstawy prawne do przekazania w 2021 z budżetu państwa na uzupełnienie subwencji ogólnej.

Wieloletnia Prognoza Finansowa jest zgodna z uchwałą budżetową w zakresie wyniku oraz przychodów i rozchodów, a także w zakresie planowanych dochodów i wydatków.

Zgodnie z art. 242 znowelizowanej ustawy o finansach publicznych od **2023** r. z reguły dotyczącej zrównoważenia **wydatków** bieżących budżetu dochodami **bieżącymi** i wolnymi środkami wyłączone zostaną te drugie czyli wolne środki. Tak więc wymusza to do podjęcia działań prowadzących do zwiększania dochodów i zmniejszania wydatków bieżących.

Gmina do 31 grudnia 2021 roku zobowiązana jest do podjęcia zarządzenia w sprawie wyboru długości okresu średniej arytmetycznej stosowanej do wyliczenia relacji określonej w art. 243 ust.1 ustawy o finansach publicznych oraz przekazania ich do Regionalnej Izby Obrachunkowej i Rady Miejskiej.

1. Dotyczy dochodów roku 2022 (lat 2023-2030) wykazanych w poz. 1

Objaśnienia:

dochody budżetu zostały przedstawione w WPF w szczególności wynikającej z art. 226 ufp, tj. w podziale na dochody bieżące i dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku. Określenie wartości ww. dochodów nastąpiło na podstawie szacunków dokonanych dla ważniejszych źródeł ich pochodzenia przy uwzględnieniu podpisanych umów (porozumień), obowiązujących uchwał podatkowych z uwzględnieniem zakładanych zmian oraz danych historycznych, a także informacji z Ministerstwa Finansów oraz od dysponentów części budżetu państwa. Prognozując dochody uwzględniono możliwe źródła dochodów własnych, ocenę realności poziomu i dynamiki ich wykonania w latach 2018-2020, potwierdzenia dotyczące subwencji, udziałów i dotacji na zadania zlecone i własne Gminy. Katalog źródeł pozyskiwania dochodów jest otwarty. Dochody bieżące są wielkością kształtującą zarówno wynik budżetu bieżącego, jak i limit obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, o czym mowa w dalszej części objaśnień. Dochody na rok 2022 przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów i własne przewidywania od roku 2023 przyjęto znaczny wzrost dochodów z subwencji ogólnej tj. część rozwojową natomiast w latach następnych przyjęto średni wzrost dochodów na poziomie 2% pa. Faktyczny wzrost dochodów bieżących w Gminie jest niższy niż scenariusz dynamiki wskaźników opracowany przez Ministerstwo Finansów z uwagi na specyfikę gminy.

2. Dotyczy wydatków roku 2022 (lat 2023-2030) wykazanych w poz. 2

Objaśnienia:

wydatki budżetu zostały przedstawione w WPF w szczególności wynikającej z art. 226 ufp. Określenie wartości wydatków bieżących i wydatków majątkowych nastąpiło przy uwzględnieniu ograniczeń i limitów określonych w ufp. Proces planowania wydatków bieżących determinuje obowiązująca regulacja wynikająca z art. 242 ufp, która wyklucza możliwość uchwalenia budżetu, w sytuacji, gdy planowane wydatki bieżące są wyższe od planowanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki (rozumiane jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu JST, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych). Przy prognozowaniu wydatków przyjęto główne założenia zmierzające do uzyskania nadwyżki budżetowej, w szczególności w okresie zwiększonych rat spłacanych zobowiązań, w przypadku braku nadwyżki z lat ubiegłych lub tzw. wolnych środków, wydatki bieżące muszą być ustabilizowane na poziomie umożliwiającym ich

finansowanie z dochodów bieżących. Nadrzędnym celem przyjętej polityki fiskalnej było dążenie do uzyskania w roku 2022 (a także w latach następnych) wskaźnika spłaty zgodnego z wymogami art. 243 ustawy. Zasada ta obowiązuje również do wykonania budżetu na koniec roku. We wszystkich latach historycznych, poza rokiem 2021, objętych prognozą, wydatki bieżące były mniejsze. Dla 2022 roku będą to lata 2019-2021. W celu spełnienia relacji z art. 243 ufp konieczne było ograniczenie pozostałych wydatków bieżących w okresie poprzedzającym rok 2022. Dokonano weryfikacji wydatków bieżących na 2022 r. w związku z art. 242 ufp. Wysokość wielu wydatków jest niezależna od decyzji władz gminy. Przykładem są tu chociażby kryteria dotowania z budżetu niepublicznych i publicznych jednostek systemu oświaty. Wzrost wydatków w tych obszarach nie znajduje pełnego pokrycia w subwencji oświatowej, która jest dochodem bieżącym. Szczegóły przedstawiono w uzasadnieniu do projektu budżetu Gminy Pyrzyce na 2022 rok. Gmina zobowiązana jest także do obligatoryjnego tworzenia w budżecie rezerwy ogólnej i rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe. Rezerwy te stanowią wydatki bieżące w wysokości 306 000,00 zł. W ciągu roku kwoty wydatków bieżących mogą ulec zmianie w poszczególnych grupach. W odniesieniu do wydatków na obsługę długu nie zakłada się żadnych stałych obwarowań w związku ze zmiennością wydatków w tej grupie wynikających z czynników zewnętrznych (m.in. zmiany oprocentowania). Wydatki obejmują odsetki i inne rozliczenia z bankami związane z zaciągniętym długiem z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych, pożyczki z NFOŚ, kredytu w rachunku bieżącym na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu, a także obsługą zobowiązań j.s.t. zaliczanych do tytułu dłużnego (poprawa jakości oświetlenia). Odsetki stanowią wielkości szacunkowe określone na podstawie zawartych umów i harmonogramów spłat istniejącego zadłużenia. Prognozując wydatki w pozostałych latach przyjęto średni wzrost na poziomie 2% pa. Obniżenie planu wydatków bieżących w stosunku do potrzeb na rok 2022 i kolejne jest spowodowane ograniczonymi możliwościami budżetowymi oraz koniecznością respektowania reguł ostrożnościowych zapisanych w ustawie o finansach publicznych. Decyzje w zakresie podejmowania innych przedsięwzięć inwestycyjnych są uzależnione od możliwości pozyskania środków zewnętrznych, kierunku polityki podatkowej Gminy determinującej poziom dochodów, faktycznych ograniczeń wydatków bieżących a także polityki państwa i mogą być podejmowane na etapie projektowania lub zmian budżetów na poszczególne lata.

3. Dotyczy wyniku (ów) budżetu roku 2022 (lat 2023-2030) wykazanych w poz. 3

Objaśnienia:

jest efektem wyżej przedstawionych założeń planistycznych dla dochodów i wydatków różnica między prognozowanymi dochodami, a planowanymi wydatkami na rok 2022 jest ujemna. Wynik finansowy budżetu Gminy jest deficytem budżetowym w kwocie 2 000 000,00 zł., który zostanie pokryty wolnymi środkami.

Planowany wynik budżetu w latach 2023-2030 zamknie się nadwyżką, która zostanie przeznaczona na spłatę wcześniej wyemitowanych obligacji.

4. Dotyczy przychodów roku 2022 (lat 2023-2030) wykazanych w poz. 4

Objaśnienia:

przychody budżetu w roku 2022 prezentowane w poz. 4 są to wolne środki budżetu w kwocie 3 569 036,00 zł na rachunku bieżącym budżetu, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. W latach 2023-2030 z uwagi na odległość czasową i sytuację finansową gminy nie planuje się przychodów.

5. Dotyczy rozchodów roku 2022 (lat 2023-2030) wykazanych w poz. 5

Objaśnienia:

zaplanowano przypadające do spłaty w roku 2022 zobowiązania z tytułu wykupu obligacji w wysokości 1 300 000,00 zł oraz spłaty pożyczki w wysokości 269 036 zł zaciągniętej w NFOŚ. W latach kolejnych 2023-2030 spłaty dotyczące wykupu wyemitowanych obligacji oraz pożyczki zaciągniętej w latach poprzednich zgodnie z harmonogramami wynikającymi z umów.

6. Dotyczy kwoty długu na koniec roku 2022 (lat 2023-2030) wykazanego w poz. 6

Objaśnienia:

w pozycji 6 wskazano kwotę długu wg stanu na koniec 2022 roku i lat następnych aż do całkowitej spłaty tj. do 2030 roku. Na (dług publiczny) zobowiązania Gminy na koniec 2022 roku w wysokości 13 021 682,00 zł składają się wyemitowane obligacje, zaciągnięta pożyczka oraz zobowiązanie długoterminowe zaciągnięte z przeznaczeniem na poprawę jakości i efektywności oświetlenia drogowego na terenie gminy Pyrzyce, którego spłata dokonuje się z wydatków bieżących budżetu. W kolejnych latach dług publiczny będzie ulegał zmniejszeniu.

Zgodnie z zapisami ustawy o finansach publicznych mają zastosowanie limity zadłużenia określone w art. 243-244. Na podstawie zawartych w nich zapisów nie można uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty obsługi zadłużenia powiększonej o potencjalne spłaty kwot udzielonych poręczeń i gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących. Reasumując, im wyższy jest wynik budżetu bieżącego tym większe są możliwości zadłużania i inwestowania. Relacja z art. 243 ufp stanowi różnicę pomiędzy pozycją limitu obciążenia budżetu spłatami zadłużenia, a pozycją obciążenia budżetu spłatami zadłużenia.

Relacja, o której mowa w art. 243 ufp, limitująca zadłużenie dla Gminy Pyrzyce została wyliczona w kolumnach od 8.1 do 8.3.1. Załącznika Nr 1 i wskazuje na przestrzeganie przyjętej formuły.